

SKÖRTUNNA, f. 1. Se *Skördosa*.

SKÖT, n. 5. Se *Sköte*.

SKÖT, m. 2. Ett slags nät med små maskor.

SKÖTA, v. a. 2. Egna nödiga omsorger åt person eller sak, för att bibehålla vid lif och helsa, i godt skick, draga fördel af något, uppfylla sin pligt, o. s. v. *S. barn, sjuka, S. boskap, hästar. S. åkern. S. en trädgård. S. ett hemman. S. en egendom. S. ett embete. S. sin syssla. S. sina göromål, angelägenheter. S. sin pligt. S. sin helsa. S. sin beqvämlighet. S. kärlek, handel, vetenskaper. S. om, bry sig om, bekymra sig om. Mest i nekande sätser. Det s-ter jag ej om. — Syn. Ansa, Rykta, Vårda, Odla, Sörja för, Besörja. — S. sig, v. r. Egna nödig omsorg åt sig sjelf och sina egna angelägenheter. Han s-ter sig; derföre lyckas han i sin handel. Sköt ni er sjelf, sörj ni för er sjelf och bekymra er ej om andra. (Fam. talesätt) Sköt du dig, nog s-ter jag mig, sörj du för dig, och låt mig sörja för mig sjelf.*

Anm. Ordet tros komma af *Sköte*, och skulle ursprungligen haft afseende på den skötsel, som små barn (*Skötebarn*) tarfva. Jfr. *Sköte* och *Skötebarn*.

SKÖTANDE, n. 4. Se *Skötsel*.

SKÖTARE, m. 5. (föga brukl.) En som sköter.

SKÖTE, n. 4. (i äldre språket *Sköt*, vinkel, af *Skjuta* (tillsammans); äfv. det djupa veck, som bildas af en uppskörtad klädning) Den fördjupning emellan underlifvet och lären, som uppkommer, då en människa sitter. *Ett barn hvilade i hennes s.* (Fig., bibl.) *I Abrahams s.*, i himmelriket. (Fig.) *I kyrkans s.*, i dess gemenskap, samfund. *I jordens s.*, uti jorden. *Sitta i lyckans s.*, njuta lycka. *Utgjuta sin sorg i en väns s.*, yppa den för en vän.

SKÖTEBARN, n. 5. 1) Litet barn, som ännu hålles i skötet, bäres på armen. — 2) (fig.) Gunstling.

SKÖTEL, se *Sköttel*.

SKÖTERSKA, f. 1. Kvinna, som sköter person eller sak. Deraf *Sjuksköterska*.

SKÖTESSYND, f. 5. Företrädesvis älskad synd, den man gjort till vana.

SKÖTESVÄN, m. 3. pl. — *vänner*. Högt älskad vän.

SKÖTNING, f. 2. (föga brukl.) Se *Skötsel*.

SKÖTSEL, schött'sl, m. sing. De omsorger, som egnas åt person eller sak, då man sköter dem. *Ett barns s. Sjukas s. Boskaps s. Åkerns s. Ett embetes s.* Deraf *Barn-, Sjuk-, Boskaps-, Trädgårds-, Hästskötsel*, m. fl. — *Syn. Ans, Rykt, Vård, Odling, Omsorg.*

SKÖTSPIGG, m. 2. Se *Spigg*.

SKÖTTEL, schött'l, m. 2. pl. *sköttlar*. Se *Skottspole*.

SLABBERTASKA, se *Sladdertaska*.

SLABBERTYSKA, f. 1. sing. (pop.) Se *Rotvälkska*.

SLABBNING, f. 2. (skepp.) Gammalt uppslagsgods, som viras om ankartåg och rundhult, på de ställen, der de äro utsatta för skamfilning.

SLABBRA, v. n. 1. (pop.) Se *Sladdra*.

SLADD, m. 2. 1) (skepp.) Ändan af ett tåg. *God s.*, (vid varpning m. m.) sladden af den kabeln, som är fast i varpankaret, och på hvilken man mest litat. (Pop.) *Komma, vara på s-en*, sist, ibland de sista. — 2) Åkerbruksredskap, hvarmed jorden jemnas, kokor sönderkrossas o. s. v., bestående af ett par medelst mellanslår hopfo-

gade, fyrkantiga träbalkar af två till tre famnars längd. *Gå öfver med s-en*, köra den öfver åkerjord.

SLADDA, v. a. 1. Köra sladd öfver åkerjord.

SLADDER, n. sing. (fam.) Löst, onyttigt prat. *Det är bara s.* — *Syn. Pladder, Prat, Squaller.*

SLADDERAKTIG, a. 2. (fam.) Fallen för att sladdra. *S. käring.* — *Syn. Pladderande, Pladderaktig, Pratsjuk, Squalleraktig.* — *Sladderaktighet*, f. 5. — *Sladderaktigt*, adv.

SLADDERHANE, m. 2. pl. — *hanar. Se Pratomakare.*

SLADDERTASKA, f. 1. (pop. o. fam.) Kvinna, som är fallen för att sladdra.

SLADDRA, v. n. o. a. 1. (fam.) Tala mång onyttigt ord, prata mycket utan mening och sammanhang, prata i vädret. *S. en öronen fulla*, sladdra omåttligt. — *Syn. Pladdra, Prata, Squallra.* — *Sladdrande*, n. 4.

SLADDRARE, m. 5. (fam.) En, som är fallen för att sladdra.

SLADDRIG, a. 2. Säges om det, som är utan fasthet, fyllning eller spänning. *S. hud. S-t korskninn. S-t tåg.*

SLAF, m. 2. pl. *slafvar*. 1) Människa, som ej kan förfoga om sin egen person, utan är en annans egendom och kan likt en vara köpas och säljas. *Besegrade fiender gjordes fordom till s-var.* Se f. ö. *Galerslaf, Negerslaf.* — *Syn. Träl.* — 2) (fig.) Säges om den, som blindt låter sig beherrskas af någon eller något. *Antonius blef Cleopatras s. S. under sina begär.* — 3) (fam.) Se *Arbetsstrål.* — *Ss. S-arbete, -handel, -handlare.*

Anm. Ordet *Slaf*, t. *Slave*, fr. *Esclave*, eng. *Slave*, ital. *Schiavo*, förmodas härleda sig ifrån förra delen af medeltiden, då krig emellan slaviska och tyska folkstammor ofta inträffade, hvarvid tillfångatagna *Slaver*, efter tidens sed, af sina segervinnare gjordes till trälrar.

SLAFMARKNAD, m. 5. Marknad, der slafvar hållas till salu.

SLAFSA, släfsa, v. n. 1. (pop.) Äta som en hund. Säges endast i fråga om våt mat. — *Syn. Sörpla i sig.*

SLAFVÄ, v. n. 1. Se *Träla.* — *Slafvande*, n. 4.

SLAFVERI, n. 5. 1) En människas tillstånd, då hon såsom egendom tillhör en annan och kan som en vara köpas och säljas. — 2) (fig.) Fullkomlig undergifvenhet under person eller sak. *S. under begärens.* — 3) (fam.) Träligt arbete. — *Syn. Träldom.*

SLAFVINNA, f. 1. Kvinna, som är underkastad slafveri. — *Syn. Trälinna.*

SLAFVISK, a. 2. 1) Som tillhör, utmärker, passar för en slaf; ej tillåter sig att hafva hvarken egen vilja eller eget omdöme. *S. lydnad.* — 2) (fig.) Öfverdrifvet noggrann; som mera ser på bokstafven än på andan. *S. öfversättning.* — *Syn. Trälaktig.*

SLAFVISKT, adv. Såsom en slaf, på ett slafviskt sätt, med blind lydnad eller noggrannhet. — *Syn. Trälaktigt.*

SLAG, n. 5. (af *Slå*) 1) En kropps häftiga rörelse mot en annan, så att han våldsamt träffas den, antingen med hela sin yta eller med en del deraf. *Få ett s. af en fallande tegelpanna.* — 2) Sådan rörelse af människa eller djur, i afsigt att tukta, skada, afskåra o. s. v. *Gifva någon ett s. på munnen, på örat. Få ett s. S. med hammare, med knytnäffen, med flata handen.*